

บทความวิจัย

สภาวะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยที่ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษา อำเภอนongจิก จังหวัดปัตตานี

อับดุลการี สะรี*, ศรีสมภาพ จิตรกริรมย์ศรี**, อูสมาน หวังสนิ***

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาความขัดแย้งและสันติศึกษา สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขารัฐศาสตร์ สถาบันวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

***นักวิจัย สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาวะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยที่ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 2) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐที่ตอบสนองต่อสังคมพหุวัฒนธรรม โดยศึกษาความคิดเห็นผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ ในอำเภอนongจิก จังหวัดปัตตานี ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 313 คน และการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนจำนวน 8 คน เพื่อกำหนดแนวทางร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐที่ตอบสนองต่อสังคมพหุวัฒนธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลจากการสนทนากลุ่มใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่าสภาวะแวดล้อม และเงื่อนไขทางภาวะวิสัยที่ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานในโรงเรียนของรัฐอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน โดยผู้ปกครองพิจารณาปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย (= 5.10) เป็นอันดับแรก ขณะที่ภาครัฐต้องการเน้นความสำคัญด้านวิชาการ ซึ่งผู้ปกครองพิจารณาอยู่ในลำดับสุดท้าย แม้พบว่ายังอยู่ในระดับมาก (= 4.78) เมื่อพิจารณาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐให้ตอบสนองต่อการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้ปกครองตระหนักดีถึงความรู้ด้านวิชาการ และทักษะการประกอบอาชีพ แต่ต้องการให้ภาครัฐส่งเสริมเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ และสนับสนุนความรู้ด้านอาชีพควบคู่กับความรู้ด้านศาสนาไปอย่างเข้มแข็ง

คำสำคัญ: สภาวะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัย สังคมพหุวัฒนธรรม

RESEARCH

Circumstances and Subjectivities Influencing the Parents' Decision on Sending their Children to the Public Schools of Multicultural Society in the Southern Provinces of Thailand: A Case Study of Nong Chik District, Pattani Province

*Abdulkaree Saree *, Srisompob Jitpiromsri**, Usman Whangsani****

**M.A. in Conflict and Peace Studies Institute for Peace Studies, Prince of Songkla University, HatYai Campus.*

*** Ph.D. in Political Science Center for Conflict Studies and Cultural Diversity [CSCD], Prince of Songkla University, Pattani Campus*

**** Researcher Institute for Peace Studies, Prince of Songkla University, HatYai Campus*

Abstract

The present study aimed to 1) investigate circumstances and subjectivities influencing the parents' decision on sending their children to the public schools of multicultural society in the Southern Provinces of Thailand; and 2) seek solutions to develop the public schools for the multicultural society. The survey was carried out with a total of 313 parents who sent their children to the public schools in Nong Chik District, Pattani Province in the academic year 1918, including a focus group with 8 academic experts in order to establish common guidelines for developing the public schools in response to the multicultural society. The research instrument was a questionnaire. The quantitative data obtained were analyzed using Percentage, Mean and Standard Deviation while a content analysis was used with the qualitative data from the focus group. The results showed that the circumstances and conditions for the parents' decision on sending children in the public schools were found at the high level in all 6 aspects. In most case, the parents considered the factor of expenses most important (= 5.10). Meanwhile, the government seemed to put a great emphasis on the factor of academic which the parents considered in the final order although found at a high level too (= 4.78). When considering the guidelines for the development of public schools to respond to education management in the multicultural society, they were aware of the importance of academic knowledge and professional skills, but would rather want the government to promote the economy of the people in the area first, and then support the strong vocational knowledge together with religious knowledge.

Keywords: Circumstances and Subjectivities, Multicultural Society

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทำให้สามารถพัฒนาความสามารถและสร้างเยาวชนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจ รักชาติ รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รัฐจึงมีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในชาติอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เยาวชนทุกคนตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ รวมทั้งการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วไปอย่างเหมาะสมและทั่วถึง พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมีความหลากหลายในเชิงของภาษา การนับถือศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแหล่งการเรียนรู้จึงมีความหลากหลาย ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน สถาบัน ปอเนาะ ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และเรอานะห์ เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่ เป็นของเอกชนมากถึงร้อยละ 69 และเป็นของรัฐเพียงร้อยละ 31 เท่านั้น ประกอบกับผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาศาสนาควบคู่สามัญ โดยเฉพาะโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามหรือปอเนาะซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่พบมากที่สุด ในจังหวัดปัตตานี รองลงมาคือจังหวัดยะลา และนราธิวาสตามลำดับ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน, 2552) จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีคะแนนสอบ O-Net ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาคและประเทศ และมีแนวโน้มลดต่ำลงทุกปี สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากเยาวชนที่ศึกษาด้านศาสนามีความอ่อนด้อยความรู้ด้านวิชาการ และขาดความรู้ทักษะด้านอาชีพ เมื่อจบการศึกษาเยาวชนเหล่านี้มีปัญหาค่าจ้างงานสูง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนจบช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) อ่านและเขียนภาษาไทยยังไม่ได้ และมักพบอัตราการออกกลางคันและการตกหล่นค่อนข้างสูง โดยเฉพาะนักเรียนชาย ทำให้สัดส่วนนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 น้อยกว่านักเรียนหญิง คิดเป็นร้อยละ 35 : 65 (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน, 2559)

ในปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามคู่กับการจัดการศึกษาหลักสูตรสามัญมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่โรงเรียนของรัฐก็ยังคงอยู่ แม้ว่าจะประสบกับปัญหาจำนวนนักเรียนที่น้อยลงทุกปี โรงเรียนบางแห่งมีนักเรียนไม่ถึง 50 คน ในขณะที่รัฐบาลมีนโยบายต่างๆ เพื่อเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุน และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่พหุวัฒนธรรม เช่น การสนับสนุนโรงเรียนปอเนาะให้สามารถจัดการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอุดหนุนงบประมาณให้โรงเรียนปอเนาะสามารถบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้โรงเรียนปอเนาะเปลี่ยนสถานะมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หลักสูตรศาสนาและสามัญ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นบริหาร (ตั้งแต่ 2 ขวบครึ่ง) จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนับวันจะมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น จนต้องขยายขนาดโรงเรียน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อโรงเรียนของรัฐในระดับประถมและมัธยม ซึ่งมีสถิติการเข้าศึกษาของนักเรียนมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด จนอาจก่อให้เกิดความไม่คุ้มค่าในการลงทุนของภาครัฐ ข้อค้นพบจากการศึกษาสภาวะแวดล้อมทางการจัดการศึกษา

และมุมมองหรือความคิดเห็นผู้ปกครองที่เลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐจึงเป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในพื้นที่พหุวัฒนธรรมของประเทศไทยได้อย่างมีความหมายมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาวะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยที่ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐที่ตอบสนองต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

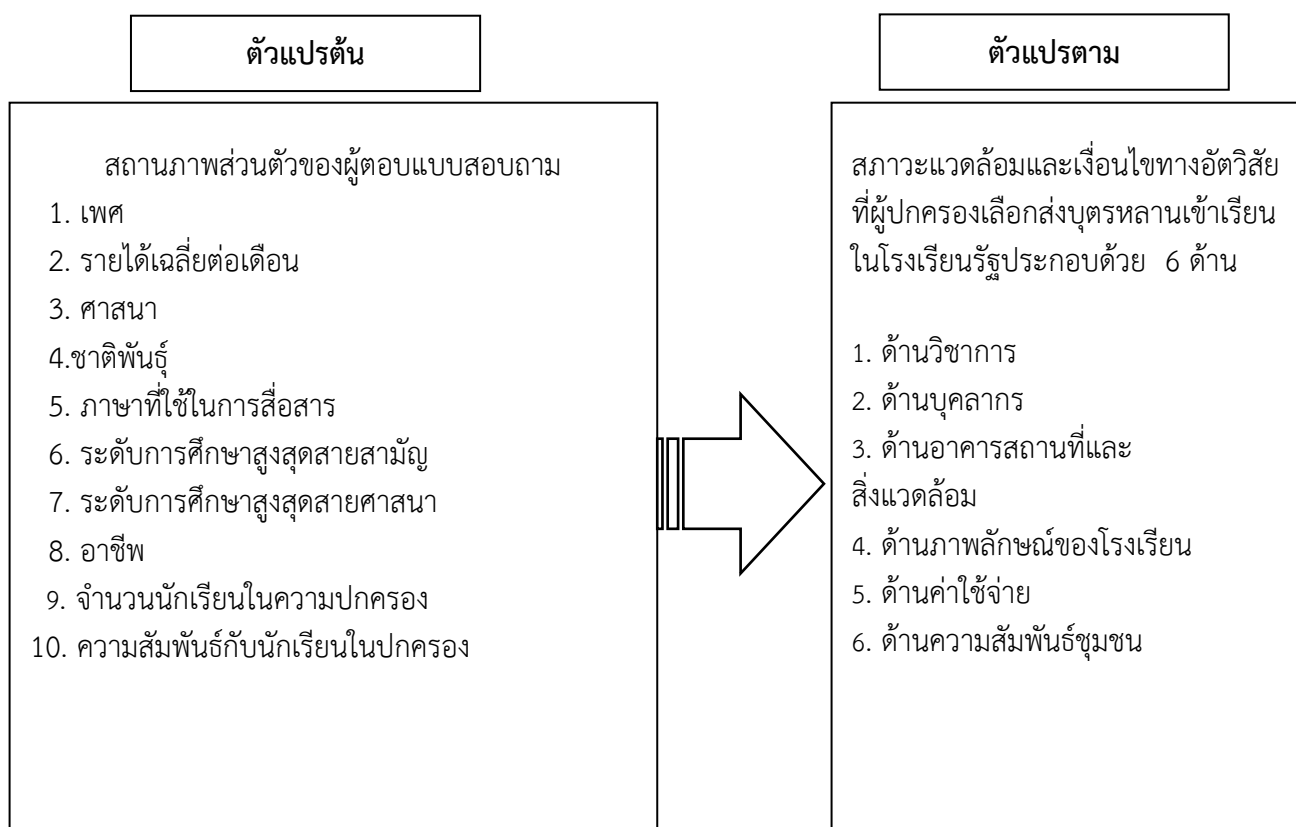
การทบทวนวรรณกรรม

จังหวัดปัตตานี เป็นหนึ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีความหลากหลายในเชิงโครงสร้างสังคม ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และใช้ภาษามลายูในการสื่อสารเป็นหลัก การส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาก่อนหน้านี้นั้นมีหลายรูปแบบ คือ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันปอเนาะ และศึกษาในมัสยิดในหมู่บ้านของตนเอง ประกอบกับการเปลี่ยนสถานะของโรงเรียนปอเนาะเป็นโรงเรียนเอกชน ซึ่งรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งหมดนี้ยังสะท้อนแนวคิดการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้คนในสังคม ซึ่งเป็นสังคมที่มีความแตกต่างกัน ในด้านชาติพันธุ์ ภาษา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ศาสนา และความเชื่อ แต่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน และจะมีวัฒนธรรมหลักที่ทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติร่วมกัน (โรสมาวัน อะลิติมัน 2556)

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงภายใต้บริบทของความเข้าใจลักษณะด้านประชากรศาสตร์ และพหุวัฒนธรรม แม้โรงเรียนรัฐที่เปิดพื้นที่ให้แก่คนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีสัดส่วนน้อย เนื่องจากภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาที่เชื่อมโยงกับความศรัทธาในศาสนา แต่ฝ่ายรัฐพยายามเข้ามาจัดการศึกษาและสนับสนุนโรงเรียนเอกชนเหล่านั้นเพื่อให้โครงสร้างของหลักสูตรมีคุณภาพ สามารถเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ ควบคู่กับวิชาความรู้ด้านศาสนา ในขณะที่สถานการณ์โรงเรียนของรัฐในปัจจุบันยังประสบกับปัญหาจำนวนผู้เรียนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนสามัญและศาสนา มากกว่า ซึ่งอาจจะเห็นเหตุให้การลงทุนของภาครัฐยังดูไม่คุ้มค่า และอาจนำไปสู่การตัดสินใจยุบ และควบโรงเรียนขนาดเล็ก การสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองจึงเป็นเรื่องสำคัญ ตลอดจนการศึกษาปัจจัยต่างๆ ทั้ง ปัจจัยภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก (External Factors) ที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของผู้ปกครองเพื่อนำไปสู่การวางแผนที่ดีของภาครัฐ (ฉัตรพร เสมอใจ, 2550) ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาของผู้ปกครอง พบว่ามี 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้านค่าใช้จ่าย และด้านความสัมพันธ์ชุมชน (อิศม สวัสดิญาณ, 2550; ปิยนุช ทองทั่ว, 2552; อมลสิริณ กันชัย, 2553; โนรี คำวิจิตและนันทิยา น้อยจันทร์, 2558; ภาณุวัฒน์ ฤทธิธัญฤทธิ์,

2558; เหม หมดอาหาว, 2559; และภวษา รักษาภักดีและนันทรัตน์ เจริญกุล, 2558) ซึ่งเป็นการตัดสินใจ และ ขบวนการประเมินผลที่เกี่ยวกับทางเลือกหรือตัวเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ตัดสินใจตัวเลือก ทางปฏิบัติที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด (Harrison,1991)

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมวิธี (Mixed Methods) โดยเชิงปริมาณได้ใช้วิธีสำรวจความคิดเห็น ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 313 คน เมื่อได้ผลจากแบบสอบถามมาแล้ว ผู้วิจัยจึงเสริมวิธีการเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียน จำนวน 8 คน ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียนในฐานะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐที่มีวิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ และผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี โดย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม เรื่อง สภาวะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยที่ ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาอำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี จากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละ

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลจากการสนทนากลุ่มใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐที่ตอบสนองต่อสังคมพหุวัฒนธรรม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยที่ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐ ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมพบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานะแวดล้อม เงื่อนไขทางอัตวิสัย และความคิดเห็นโดยรวมของผู้ปกครอง
ด้านที่ สถานะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัย

ด้านที่	สถานะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัย	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านวิชาการ	4.78	0.653	มาก
2	ด้านบุคลากร	5.01	0.651	มาก
3	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	5.02	0.656	มาก
4	ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน	4.96	0.595	มาก
5	ด้านค่าใช้จ่าย	5.10	0.662	มาก
6	ด้านความสัมพันธ์ชุมชน	4.93	0.688	มาก
รวมเฉลี่ย		4.97	0.557	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสถานะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยที่ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐ ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (= 4.97) โดยด้านค่าใช้จ่าย (= 5.10) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (= 5.02) ด้านบุคลากร (= 5.01) ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน (= 4.96) และด้านความสัมพันธ์ชุมชน (= 4.93) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านวิชาการ (= 4.78)

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ผู้ปกครองพิจารณาว่าปัจจัยทั้ง 6 ด้านมีความสำคัญต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนของรัฐ แต่ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยอันดับแรก ข้อเท็จจริงดังกล่าวสะท้อนถึงภาวะทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุดก่อนที่จะพิจารณาปัจจัยอื่นๆ และปัจจัยทางด้านวิชาการไม่ได้เป็นปัจจัย 1 ใน 3 ที่อยู่ในสถานะแวดล้อมและเงื่อนไขทางอัตวิสัยของผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้านของปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายพบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับโรงเรียนที่มีการบริการอาหารกลางวันและน้ำดื่มที่สะอาดเพียงพอต่อความต้องการของบุตรหลานเป็นอันดับสูงสุด (= 5.22) และการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านถึงโรงเรียน (= 5.19) เป็นอันดับรองลงมา สอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่มที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับความรู้ด้านศาสนา และภาวะเศรษฐกิจมากกว่าผลสัมฤทธิ์ของการสอบ O-net

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐที่สามารถตอบสนองต่อสังคม พหุวัฒนธรรม ปรากฏผลรายด้านดังนี้

2.1 ด้านวิชาการ โรงเรียนควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ มุ่งให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขตามความสนใจ เน้นการสร้างทักษะด้านอาชีพให้แก่ นักเรียน รวมทั้งการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และการปฏิบัติตามหลักคำสอนของ ศาสนาได้อย่างถูกต้อง

2.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรเป็นผู้นำทางวิชาการ ควรแต่งกาย สุขภาพ เรียบร้อย มีมารยาทและมีบุคลิกภาพที่ดี รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี มีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่าง สม่าเสมอ

2.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดให้มีอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ อย่างเพียงพอ ควรตรวจสอบอาคาร และสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย บริเวณโรงเรียนร่มรื่น เหมาะแก่การเรียนการสอน และการจัด กิจกรรมต่างๆ มีห้องสุขาเพียงพอ สะอาด

2.4 ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน โรงเรียนต้องสร้างความเชื่อถือ การยอมรับและความศรัทธา จาก ชุมชน โรงเรียนควรบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพทางการศึกษา จัดการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐาน จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านวิชาการ และทักษะต่างๆ รวมทั้งทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมอัตลักษณ์ที่สื่อถึงความเป็นท้องถิ่น

2.5 ด้านค่าใช้จ่าย โรงเรียนไม่ควรเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ควรจัดอาหารเช้าและกลางวันที่มีคุณภาพ บริการน้ำดื่มที่สะอาดเพียงพอ ควรจัดหาทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือนักเรียนยากจน นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและนักเรียนด้อยโอกาส

2.6 ด้านความสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรจัด กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน โรงเรียนควรเป็นแหล่งวิทยาการในการแสวงหา ความรู้และบริการชุมชน ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง โรงเรียนควร จัดให้ผู้ปกครองสามารถขอพบผู้บริหาร ครู และเยี่ยมบุตรหลานได้ตลอดเวลาทำการของโรงเรียน และ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

ผลการศึกษา มีข้ออภิปรายดังนี้

1. เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐ พบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และ ด้านบุคลากร ส่วนด้านวิชาการผู้ปกครองใช้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานเป็น ลำดับสุดท้าย แม้จะอยู่ในระดับมาก ก็ตาม เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้ เฉลี่ยต่อครอบครัวอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับต่ำ ฝ่ายรัฐควรสนับสนุนเศรษฐกิจของ ประชาชนในพหุ วัฒนธรรม ควบคู่กับการส่งเสริมด้านวิชาการ ขณะที่สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานในทุก

องค์ประกอบให้ขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กัน เพื่อสร้างความมั่นใจและการยอมรับให้กับผู้ปกครอง เพื่อรักษาระดับคุณภาพที่มีความต่อเนื่องให้เกิดกับสถานศึกษาต่อไป รวมทั้งการศึกษาปัจจัยทั้งภายในและภายนอก (ฉัตรพร เสมอใจ, 2550)

2. เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านวิชาการ พบว่า ผู้ปกครองยังคงให้ความสำคัญ แม้ไม่ได้เลือกเป็นปัจจัยอันดับแรก และเป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานของตนเองมีความรู้ด้านวิชาการที่ควบคู่กับความรู้ด้านศาสนา เพราะการมีความรู้ด้านศาสนาสามารถนำพาให้บุตรหลานของตนเองเป็นคนดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เมื่อเข้าไปทำงานก็สามารถทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มพบว่า ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนเน้นการสร้างทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ดังนั้นการประเมินตัวเลือกหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองจึงต้องอาศัยความละเอียดอ่อน และประเมินในองค์รวมของการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่ง Harrison (1991) เสนอให้พิจารณาตัวเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชน

3. ข้อเสนอสำหรับแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของรัฐที่ตอบสนองต่อสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ควรดำเนินการดังนี้ ด้านวิชาการ โรงเรียนควรจัดหาและใช้เทคโนโลยีมาช่วยในกิจกรรมการเรียนรู้ สอนความรู้สามัญควบคู่กับความรู้ด้านศาสนาและวิชาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน ด้านบุคลากร ผู้บริหารและครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีช่องทางการเข้าถึงง่าย มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีบุคลิกภาพที่ดี ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนควรจัดให้มีอาคารเรียน อาคารประกอบที่สวยงามเพียงพอ โดยเฉพาะห้องน้ำ ห้องส้วม มีภูมิทัศน์ร่มรื่น เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียน โรงเรียนควรสร้างกลไกการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะศิษย์เก่าให้เข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนา ส่งเสริมกิจกรรมการแข่งขันของนักเรียน และไม่ควรหยุดเรียนโดยไม่มีเหตุจำเป็น ด้านค่าใช้จ่าย โรงเรียนควรจัดหาแหล่งทุนการศึกษาให้นักเรียน ตลอดจนจัดบริการอาหารและน้ำดื่มที่สะอาด เพียงพอ ถูกหลักสุขอนามัย ด้านความสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนควรสร้างช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและครูให้หลากหลายและมีประสิทธิภาพ มีการติดต่อระหว่างกันสม่ำเสมอ มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครองสามารถเข้าถึงการปฏิบัติหน้าที่และเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เสริมความรู้และทักษะให้ผู้เรียนเข้มแข็งทั้งด้านศาสนา และวิชาการ เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเติบโต เป็นคนดีของสังคม และมีความสามารถในการประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษา

2. หน่วยงานของรัฐ ภาคส่วนต่างๆ และสถาบันทางศาสนาควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาด้านวิชาการอื่นๆ และความรู้วิชาชีพ นอกเหนือจากความรู้ทางศาสนานั้นมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของเยาวชน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

3. ภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือ และสร้างความเข้มแข็งในเชิงเศรษฐกิจของคนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาด้านวิชาการ และด้านอาชีพ ตลอดจนการสนับสนุนทุนการศึกษาในรูปแบบต่างๆ

บรรณานุกรม

- ฉัตรพร เสมอใจ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- โนรี คำวิจิตและนันทิยา น้อยจันทร์. (2558, มกราคม – มิถุนายน). *ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ จังหวัดชัยนาท*. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ.ปีที่ 5 (8), 25-44.
- ปิยบุษ ทองทั่ว (2552). *ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนไทยในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติหลักสูตรประเทศอังกฤษระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ภาณุวัฒน์ ฤทธิธัญญธ. (2558). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ภูษา รักษาภักดี และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2558). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2*.วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 10 (3), 28-40
- โรสมาวัน อะลีดีมัน. (2556). *ความเข้าใจธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ในสังคมพหุวัฒนธรรม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐*. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (2552). *แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2553- 2556*. ม.ป.พ.
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (2559). *แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2557- 2560*. ฉบับทบทวนใหม่ (รอบปี 2560) ค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2562,จาก http://www.osmsouth-border.go.th/files/gover/20160524_yqwkdyzx.doc.
- เหม หมดอวา. (2559). *ระดับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชนระดับอนุบาลเขตเทศบาลนครหาดใหญ่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อมลสิริณ กันชัย. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตร หลานเข้าศึกษาในโรงเรียน นารอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อติคม สวัสดิญาณ. (2550). *เคล็ดลับวิธีตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ : เตาประยุกต์.
- Harrison, F. (1991). *The managerial decision-making process*. Boston: Mifflin. Hill, P.